

BİBLİYOGRAFYA :

Sem'ânî, *el-Ensâb*, VII, 140-141; İbnü'l-Cevzî, *el-Muntazam* (Atâ), XVII, 149-150; İbnü'l-Esîr, *el-Lûbâb*, I, 13; Zehebî, *A'lâmü'n-nübela'*, XIX, 371-373; a.mlf., *Tezkiretü'l-huffâz*, IV, 1266-1269; a.mlf., *Târîhu'l-İslâm: sene 501-510*, s. 259-263; Ebü'l-Fidâ İbn Kesîr, *el-Bidâye ve'n-nihâye* (nşr. Ahmed Ebû Mülhim v.dğr.), Beyrut 1405/1985, XII, 192; İbn Kâdî Şühbe, *Tabakâtü's-Şâfi'iyye*, I, 295-296; İbnü'l-İmâd, *Şezerât*, IV, 29-30.

MEHMET EFENDİOĞLU

SEMÂNİYE

(bk. SAHN-ı SEMÂN).

SEM'ÂNİYYE

(السمانية)

Keysâniyye Şiasî'nin tâli gruplarından olup Beyân b. Sem'ân'a nisbet edilen ve daha çok Beyâniyye olarak bilinen aşırı fırka (bk. BEYÂN b. SEM'ÂN).

SEMÂZEN

(سماعين)

Semâ yapan anlamında bir Mevlevî terimi.

Semâ'-zen, semâ meşketmiş veya semâ yapan Mevlevî'yi tanımlamak için kullanılan bir kelimedir. Mevleviyye tarikatına yeni intisap eden ve can, muhip, Mevlevî köçeği, nevniyaz denilen kişi sikkesi tekbir getirerek merasimle giydirildikten (tekbirlendikten) sonra semâ çıkarması (semâ etmeyi öğrenmesi) için dedelerden mürebbî veya semâ dedesi adı verilen usta bir semâzene teslim edilir. Bu dedeyle yapılan çalışmaya semâ meşki denilir. Semâ meşkine belli özelliklere sahip, ortasında 2 cm. çapında bir çivinin bulunduğu semâ tahtası üzerinde yapılan çark atma (çivi etrafında bir devir yapma) tâlimiyle başlanır. Bu tâlim sol ayağın yerden hiç kaldırılmadan, sağ ayağın ise sol ayağın dizine kadar kaldırılıp sola atılmak suretiyle vücudun da sola çevrildiği bir devirden ibarettir. Çark esnasında sağ ayak yere konur konmaz yine aynı hareketlerle yeni bir devir başlar. İlk gün dokuz çarkla başlayan bu çalışma daha sonraki günlerde dedenin hücresinde çark sayısı dokuzun katlarıyla arttırılarak devam eder (daha geniş bilgi için bk. Gölpinarlı *Mevlânâ'dan Sonra Mevlevilik*, s. 387-389). Çark atma tâlimini kol açmak (sağ el parmakları bitişik ve niya-

za açılmış bir çiçek görünümünde yukarı, sol elin sağ ele göre daha aşağıda, parmakları hafif aralıklı ve serbest şekilde yere bakar olduğu halde kolların yaklaşık 90 derecelik bir açı oluşturacak biçimde yukarı kaldırılması ve açılması), direk tutmak (semâda olduğu yerde dönüp bir noktada sabit kalma pozisyonu almak) ve ardından düz hat boyunca ilerlemek gibi semâ meşkinin diğer kısımlarının tâlimi takip eder. Böylece semâ etmeyi iyice öğrenen nevniyaza tennûre ile (semâzenin üzerindeki kloş etek) semâ çalışmaları yaptırılır. Tennûre açmayı, şeyh postunun önünden hızla geçmeyi ve selâm başında durmayı da öğrenen nevniyazın bu başarılı durumunun şeyh efendi veya aşçı dedeye arzedilmesinin ardından aşçı dedenin idaresinde mübtedî mukabelesi yaptırılır, böylece nevniyaz diğer semâzenler arasına girmiş olur.

Semâzenler âyine çıkmasalar da her gün belli bir süre vücutlarının semâa alışkanlığının bozulup baş dönmesi, mide bulantısı gibi şikâyetlerin ortaya çıkmasını önlemek için semâ yaparlar. Semâ esnasında semâzenleri kontrol ederek usulüne uygun biçimde semâ etmelerini sağlayan, semâyı yöneten ve Mevlevîliğe intisap edenlere semâ öğreten Mevlevî dedesine semâzenbaşı denir. Semâzenbaşı, semâ sırasında semâzenler arasında dolaşip onların birbirine çarpmalarını önleyerek yörengelerinde dönmelerini sağlar. Eskiden beri meşhur olan "Bektaşî'nin çapası, Mevlevî'nin çivisi" deyiminde bir Mevlevî'nin her şeyden önce semâ meşketmesi gerektiği ima edilmiştir. Mevlevîliğin ilk dönemlerinde kadınların da kendi aralarında semâ yaptıklarına ve Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî'nin onlara eşlik ettiğine dair rivayetler varsa da semâzenler resmîyette erkek Mevlevîler'den olurdu.

Semâzenin Kıyafeti. Semâzenlerin başlarına giydikleri 45-50 cm. uzunluğunda koyu kahverengi veya deve tüyü rengindeki keçe külâha "sikke", semâ esnasında pervane gibi açılan geniş, kloş etekli, üst tarafı vücudu saran ve genelde beyaz renk tercih edilen elbiseye "tennûre" denir. Beldeki yaklaşık beş parmak genişliğinde "elifî nemed" (elif lâmet) adı verilen kemerle sıkılmış kısımdan aşağısının hafif bir dönüfle açılan eteği semâzenin idare eder ve âdeta onun dönüşüne uyar. Tennûrenin üzerindeki yeleğe "mıntan", bunun da üstüne giyilen dar ve düğmesiz, bele kadar gelen ve boya nisbetle elifî nemedin yarısına varan ince kumaştan yapılmış yeleğe "destegül" adı verilir. Bunun ön kısmı-

nın solunda aynı kumaştan bir parmak uzunluğunda bir şerit bulunur; bu şerit semâ sırasında elifî nemedin içine sokularak sabitleştirilir ve semâ sola doğru yapıldığından destegülün sol tarafı açılmamış olur. Semâzenin semâa başlamadan önce soyduğu, genelde siyah renkte önü açık ve yakasız, geniş, belsiz ve ayaklara kadar uzanan, mevsimine göre değişik kumaşlardan yapılabilen en üstteki kostüme "hırka" denir. Namazlarda, bayramlarda ve mübtedî mukabelesi gibi diğer törenler dışında dervişler bu hırkayı genelde omuzlarına alır, kollarını giymezler (şeyhlerse her zaman kollarıyla birlikte giyerler).

Tam bir âhenk ve mükemmel bir tavırla semâ edebilen pek çok semâzen yetişmiştir. Bunlar arasında, XIX. yüzyılın son yarısında mutrip parmaklığı üzerinde de semâ edecek kadar çevikliğiyle tanınan Kasımpaşa Mevlevîhânesi semâzenbaşı Mehmed Fahri Dede ile bir defasında her biri 2 kg. ağırlığındaki on tennûreyi üst üste giyerek muntazam semâ eden Yozgatlı Neyzen Sâlih Dede'den özellikle söz edilmelidir. Ayrıca son devrin meşhur semâzenleri arasında Tâhir Olgun (Tâhirül-mevlevî), Feridun Nafiz Uzluç ve Midhat Bahârî'yi (Beytur) zikretmek gerekir.

BİBLİYOGRAFYA :

Sadettin Nüzhet Ergun, *Türk Musikisi Antolojisi*, İstanbul 1943, II, 672-673; Abdülbâki Gölpinarlı, *Mevlevî Âdâb ve Erkânı*, İstanbul 1963, s. 77-109, ayrıca bk. tür.yer.; a.mlf., *Tasavvuf-tan Dilimize Geçen Deyimler ve Atasözleri*, İstanbul 1977, s. 92, 114-115, 158-160, 290, 295-296, 331-332; a.mlf., *Mevlânâ'dan Sonra Mevlevilik*, İstanbul 1983, s. 380-389, 426-432; Fuat Yöndemli, *Mevlevilikte Semâ Eğitimi*, Ankara 1997; Hülya Küçük, *Tasavvuf Tarihine Giriş*, Konya 2004, s. 157-164; a.mlf., *Sultân Veled ve Maârifî*, Konya 2005, s. 122-126; Hâmid Zübeyr, "Mevlevilik'te Matbah Terbiyesi", *TY*, sy. 27 (1927), s. 282; Pakalın, III, 164-167, 170-171.

HÜLYA KÜÇÜK

SEMEN

(التمن)

Satım akdinde satış bedeli ve tedavüldeki para anlamında bir fıkıh terimi.

Sözlükte "bedel, ivaz, fiyat, satış bedeli, para ve kıymet" gibi anlamlara gelen semen kelimesi (çoğulu esmân ve esmün), fıkıh terimi olarak satım akdinde mebbin bedelini ifade eder. Semen'in sözlük mânâsı, bir malın mübadele değeri hakkında satıcı tarafından yazılı veya sözlü ola-

arak açıklanan fiyatı da (si'r, çoğulu es'âr) kapsamakla birlikte terim anlamı, gerçekleşen bir satım işleminde malın karşılığı olarak tarafların üzerinde anlaşığı bedel ile sınırlıdır. Satım akdinde satılan malı belirlemek için **müsemmen**, **müsmen** ve **mesmûn** (paha biçilmiş, semeni belirlenmiş) terimleri kullanılır. Alışverişte semenin mebbîn emsallerinin değerinde olması esas kabul edilmekle beraber taraflar karşılıklı rıza ile semeni mebbîn piyasa değerinin altında veya üstünde bir miktar olarak da belirleyebilir. Buna "semen-i müsemmâ" denilirken mebbîn piyasa değerine "semen-i misli" adı verilir. Semen kelimesi birçok âyet ve hadiste sözlük anlamıyla yer almaktadır (M. F. Abdülbâki, *el-Mu'cem*, "şmn" md.; Wensinck, *el-Mu'cem*, "şmn" md.).

Türk hukukunda semen "satım parası", yani "satım sözleşmesinde alıcının karşı edim olarak ödemeyi taahhüt ettiği bir miktar para" mânasında kullanılır (Yavuz, I, 33, 34, 39, 41). Esasen fıkıh literatüründe mutlak olarak zikredildiğinde semen para anlamına gelmektedir. Fakihlerce kelimenin kök anlamına uygun olarak "satış bedeli" ve "paha-fiyat" merkezli semen tanımları yapılması, İslâm hukukunda semenin kapsamının daha geniş tutulduğunu söylemeye imkân verse de gerçekte bu fark satım (bey') akdi kavramının geniş anlamındaki kullanımıyla ilgilidir. Fıkıhtaki dar anlamıyla satım (mutlak bey') akdinde semen ise kapsam bakımından Türk hukukundaki ile aynıdır.

İslâm hukukunda satım akdinin geniş anlamı esas alınarak yapılan incelemelerde bu akidde mübadeleye konu olan mallar farklı kriterlere göre tasnif edilirken semen olabileme özelliği (semeniyet) ve malların semeniyet yönüyle tasnifi de önem kazanmıştır. Fıkıhta genel kabul gören anlayışa göre altın ve gümüş yapısı itibarıyla semen olup sikke halinde basılmış olmasa bile bu iki madde semeniyet vasfı taşır; altın ve gümüş dışındaki maddelerden basılan itibarî paralar ise (fels, çoğulu fülûs) para olarak tedavülde (rayiç) buldukları sürece semeniyet niteliği taşır, tedavülden kalkınca bu niteliği yitirir. Hanefî fıkıhında semen ve mebbî nitelemesiyle ilgili yaklaşımlar şöylece özetlenebilir: 1. **Para**. Semeniyet özelliği mallardaki mislilik vasfından kaynaklanır. Bu anlayışa göre bir mal ne ölçüde mislilik vasfı taşırsa o ölçüde semeniyet özelliğine sahip olur. Mislilik vasfını en üst düzeyde taşıyan mallar ise sikke olarak basılmış paralardır; bundan dolayı mutlak biçimde kullanıldığında semen lafzı "tedavüldeki para" anlamına

gelir. Malın para ile mübadelesinde (mutlak bey' akdi) para her zaman semen, mal mebbî olur. Paranın para ile mübadelesi olan sarf işleminde ise mübadeleye konu olan şeylerin ikisi de para olduğundan bir görüşe göre her iki bedel mutlak olarak semen, diğer bir görüşe göre her ikisi de bir açıdan semen, bir açıdan mebbî kabul edilir. 2. **Misli Mal**. Mübadelelerde semeniyete elverişlilik açısından kıyemî mala nisbetle paraya daha yakın olduğundan para dışındaki misli malların para ile kıyemî mal arasında yer aldığı kabul edilir. Buna göre misli malın para ile mübadele edilmesi halinde para her zaman semen, misli mal ise mebbî olur. Trampa işleminde misli mal ya kıyemî malla ya da misli malla mübadele edilebilir. Misli malın misli malla mübadelesinde akde konu olan mallardan hangisinin semen, hangisinin mebbî sayılacağı hususunda farklı görüşler mevcuttur. Bir görüşe göre bu durumda yapılan mübadele trampa olup mallardan her ikisi mebbî olur. Diğer bir görüşe göre mübadele edilen misli mallardan biri zimmette mevzû ise bu semen, diğeri mebbî olurken her ikisi de bu nitelikteyse mübadelede kullanılan ifade esas alınır: Başında "be" harf-i cerrî bulunan semen, diğeri mebbî kabul edilir. Bir başka deyişle, "Şunun karşılığında şunu satın aldım" ifadesinde satın alınan şeyin karşılığı olarak ifade edilen şey semen, diğeri ise mebbî'dir. 3. **Kıyemî Mal**. Para ile mübadele edildiğinde kıyemî malın mebbî sayılacağına göre görüş ayrılığı yoktur; kıyemî malın kıyemî malla trampa şeklinde mübadele edilmesi halinde ise -sarf işleminde olduğu gibi- bir görüşe göre her iki mal hem mebbî hem semen sayılırken diğer bir görüşe göre ikisi de mebbî olur ve böyle bir mübadelenin mutlaka peşin olması gerekir. Başka bir görüşe göre ise mübadelede kullanılan ifade esas alınır: Başında "be" harf-i cerrînin yer aldığı kıyemî mal semen, diğer kıyemî mal mebbî kabul edilir. Kıyemî malın misli malla mübadelesine gelince kural olarak semeniyete daha elverişli olduğu için misli mal semen, kıyemî mal mebbî olur; ancak kıyemî malın muayyen olmayan misli mal ile mübadelesi hali bu kuralın istisnasıdır. Zira bu durumda muayyen olan kıyemî mal semen, muayyen olmayan misli mal mebbî (müsemmen) sayılır ve işlemin satım akdi olmaktan çıkıp selem akdine dönüştüğü kabul edilir.

Mâlikîler'e göre mal ile para mübadele edildiği takdirde para semen olur; diğer durumlarda mübadele edilen şeylerin hangisinin mebbî, hangisinin semen olacağı

isimlendirme dışında fazlaca önem taşımaz. Şâfiî mezhebinde tercih edilen görüşe göre mal ile para mübadele edildiği takdirde para semen olur; bunun dışındaki durumlarda irade beyanında kullanılan ifadelerde başında "be" harf-i cerrînin yer aldığı mal semen, diğeri mebbî kabul edilir. Hanbelîler'e ve Hanefîler'den Züfer'e göre semen ve mebbî eş anlamlı kelimeler olup her hâlükârda irade beyanında kullanılan ifadelerde başında "be" harf-i cerrînin yer aldığı şey semen, diğeri mebbî'dir.

İslâm hukuk düşüncesinde satım akdi ivazlı temlik gayesi taşıyan bir akid olduğundan semen satım akdinin temel gereklerinden olup semenin mütekavim mal olması, miktarının ve niteliğinin bilinmesi gerekir. Mâlikî, Şâfiî ve Hanbelîler'e göre bey' akdinin rükünlerinden sayılan semen Hanefîler'e göre rükün sayılmayıp akdin hükmü veya gereği olarak nitelenir. Bu bakımdan semensiz olduğu tasrih edilen bir satım akdi ittifaqla bâtil sayılmakla birlikte akidde semenden söz edilmemesi diğer mezheplerde akdin butlanına yol açarken Hanefîler'e göre akdin butlanına değil fâsid olmasına yol açar. Yine Hanefîler semenin miktarı, vasfı ve ödeme şekli konusundaki belirsizlikleri butlan değil fesad sebebi sayar. Hanefî doktrinine göre satım akdinin yapılış gayesi mebbî elde etmektir; satış bedeli ise bunun için sadece araçtır. Bu bakımdan Hanefîler'ce mebbî için "ma'kûdün aleyh", semen için "ma'kûdün bih" nitelemesi yapılmış, mebbî ve semene ilişkin hükümlerde bu anlayış belirleyici olmuştur. Hanefîler'de satım akdinde mebbî ile semen başlıca şu açılardan farklı hükümlere tâbi tutulmaktadır: 1. Satım akdi sonucunda mebbîn mülkiyeti satıcıdan alıcıya geçerken semen satıcıya ödenmek üzere alıcının zimmetinde borç olarak sâbit olur; yani alıcı malın mülkiyetine sahip olurken satıcı semeni almaya hak kazanır. 2. Satım akdinde mebbîn mütekavim mal olması in'ikad şartıdır, semen olan bedelin bu özelliği taşıması in'ikad değil sıhhat şartıdır. 3. Satım akdinde mebbîn akid esnasında mevcut, satıcının mülkünde ve hemen teslim edilebilir olması satım akdinin in'ikad şartları arasında yer alırken semen için böyle bir şart bulunmamaktadır. 4. Mutlak bey' akdinde mebbîn teslimi vadeye bağlanamaz, ancak semen peşin ödenebileceği gibi vadeye de bağlanabilir. Bu tür akidde mebbîn peşin olması akdin sıhhat şartı iken sarf ve trampada bedellerin her birinin bir açıdan mebbî, bir açıdan semen olduğu görüşün-

den hareketle bedellerin peşin ve aynı anda teslim edilmesi gerekir; bedellerden birinin vadeye bağlanması faize yol açacağı için câiz değildir. Selam akdinde ise akdin yapılaş gayesine uygun olarak semenin (re's-sül mâl) peşin ödenmesi ve mebûin vadeli olması akdin tabiatı gereği sıhhat şartıdır. 5. Satım akdinde kabzdan önce menkul mal olan mebî'de tasarruf câiz görülmezken kabzdan önce semende tasarruf câiz görülmüştür. 6. Satım akdinde ifadan önce mebûin yok olması akdi bozarken semenin yok olması aynı sonucu doğurmaz. 7. İfadan sonra malın yok olması ikâleye engel görülmüş, semenin yok olması ise ikâleye engel görülmemiştir. 8. Satım akdinde teamüle uygun olarak semen me-bî'den sonra teslim edilir. Semen ödenmesiyle ilgili masraflar da aksi kararlaştırılmamışsa yine teamüle uygun biçimde müşteriye aittir.

Hanefî mezhebindeki satım akdinde semenin tayinle taayyün etmeyeceği (parça borcu haline gelmeyeceği) anlayışı da satım akdinde akdin mahallinin (akidle elde edilmesi hedeflenen şey / ma'kûdün aleyh) mebî ile sınırlı olmasından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla Hanefîler'e göre, bir satım işleminde akde konu olan mal taayyün edip parça borcu haline dönüştüğünden yerine başka bir mal verilemediği halde semen olarak belirlenen para taraflarca belirlenmiş olsa bile nevi borcu özelliğini koruduğundan belirlenen paranın aynı verilebileceği gibi onun yerine misli de verilebilir. Mâlikî mezhebinde de meşhur görüş bu yöndedir. Şâfiî ve Hanbelî mezhepleriyle Hanefîler'den Züfer'e göre mübadelelerde mebî taayyün ettiği gibi semen de tayin ile taayyün eder; yani bu anlayışa göre satım akdinde mebûin her açıdan benzeri verilemeyeceği gibi semenin de misli verilemez.

Vadeli satışlarda itibarî paralarla belirlenen semenin, tedavülden kaldırılması veya ekonomideki bazı para olaylarının etkisiyle değerinde değişme olması halinde ifanın hangi para birimiyle ve hangi miktarda yapılacağı konusunda İslâm hukuk doktrininde zengin bir birikim mevcuttur (bk. İFA; NAKİT; VADE FARKI).

BİBLİYOGRAFYA :

Lisânü'l-'Arab, "smn" md.; Tehânevî, *Keşşâf* (Dahrûc), I, 540-541; Alâeddin es-Semerkanî, *Tuhfetü'l-fukahâ*, Beyrut 1405/1984, II, 7-8, 37-41; Kâsânî, *Bedâ'î*, V, 134-135; Osman b. Ali ez-Zeylaî, *Tebîyünü'l-hakâ'ik*, Bulak 1315, IV, 4-5; İbn Nüceym, *el-Bağrû'r-râ'ik*, VI, 218-219, 303-304; Şemseddin er-Remlî, *Nihâyetü'l-muhtâc*, Beyrut 1404/1984, III, 372, 375, 380, 382; Buhûtî, *Keşşâfû'l-kınâ*, III, 173-176; Derdîr, *eş-Şer-*

hu'l-kebir (Desûki, *Hâşiye 'ale's-Şerhi'l-kebir* içinde). [baskı yeri ve tarihi yok] (Dârü'l-fikr), III, 2-3; İbn Âbidin, *Reddû'l-muhtâr*, IV, 501, 505, 516, 529-538; *Mecelle*, md. 152-155, 237-253; Bilmen, *Kamus*?, VI, 9, 39-43; Hasaneyn M. Mahlûf, *et-Tibyân fî zekâtî'l-esmân*, Kahire 1978, s. 27; Beşir Gözübenli, *İslâm'da Para ve Fonksiyonları* (doktora tezi, 1986), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; Cevdet Yavuz, *Türk Borçlar Hukuku: Özel Hükümler*, İstanbul 1989, I, 33-45; "Şemen", *Mv.F*, XV, 25-50.

BEŞİR GÖZÜBENLİ

SEMENDİRE

Sırbistan'da tarihî bir şehir.

Doğu Sırbistan'da deniz seviyesinden 57 m. yükseklikte, Belgrad'ın 45 km. doğusunda Tuna'nın sağ (güney) kıyısındaki düz ve alçak arazide küçük bir nehir olan Jezava'nın Tuna ile buluştuğu noktada kurulmuş olup güneyinde üzerinde üzüm bağlarının bulunduğu bir sıra alçak tepe mevcuttur. Roma döneminde Mons Aureus ismiyle bilinen Semendire bugün Smederevo adıyla anılır. Sırbistan'ın Ortaçağ'daki son başşehridir (1430-1459). 1459'dan 1521'e kadar çok önemli bir Osmanlı sancağının merkezi olmuş ve kısa zamanda gelişme göstererek bir İslâm şehri haline gelmiştir. Macarlar, Avusturyalılar ve Sırp'ların birçok defa zaptettiği, ancak her defasında Osmanlılar tarafından geri alınan Semendire şiddet ve yıkımlarla dolu bir tarihe sahiptir. Osmanlılar'ca genişletilen ve yenilenen Ortaçağ üslubundaki büyük şehir duvarlarının dışında şehrin İslâmî tarihinden geriye çok az şey kalmıştır.

Semendire Kalesi, Geç Ortaçağ'da XI. yüzyıldan beri aynı adı taşıyan köyde inşa edildi. Temmuz 1427'de Sırp Despotu ve Osmanlı Vasalı Stefan Lazareviç başşehir Belgrad'da öldü ve aynı yılın ekim ayı sonunda yerine geçen (Osmanlılar'ın Vilkoğlu adını verdiği) Đurađ (Curac) Brankoviç eski bir anlaşma gereğince Belgrad'ı Macarlar'a iade etti. Aynı anlaşmaya göre Semendire'nin biraz doğusunda bulunan Golubac (Güvercinlik) Kalesi'nin de Macarlar'a verilmesi gerekmekteydi. Fakat kalenin kumandanı Jeremija burayı Türkler'e teslim etmeyi tercih etti. 1428'de Osmanlılar Đurađ'ın başşehri olan Kruşevac'ı (Alacahisar) aldı. Çağdaş tarihçiler Konstantin Mihajloviç ve Ducas'ın (Dukas) verdiği bilgilere göre barış sağlanınca Đurađ, II. Murad'dan yeni bir başşehir kurma izni talep etti. Bu yeni şehir Tuna ve Jezava'nın kıyılarında üçgen bir alan üzerinde kuruldu.

11 hektardan biraz fazla bir alanı kapsayan şehir yirmi altı kule ile güçlendirilmiş yüksek bir duvarla çevrildi. Üçgenin tepe bölgesinde ayrı bir iç kale oluşturuldu ve burada despot için dıştaki kalenin önemli bir bölümünü teşkil eden ve günümüze kadar harabe durumda varlığını korumuş olan bir saray inşa edildi. İki yılda tamamlanan inşaat sırasında halk zorla çalıştırıldı. Özellikle Đurađ'ın Bizanslı eşi Irena Kantakuzina önemli bir rol oynadı ve Sırp toplumsal hâfızasında Prokleta Jerina (lânetli Irena) olarak yer etti. Kalenin yanında Dubrovnik'ten gelen tüccarların yerleştiği çok hareketli bir pazar ortaya çıktı. Đurađ Slavca, Yunanca ve Latince kitapların bulunduğu büyük bir kütüphaneye sahipti ve çevresindeki aydınlar kilise kitapları, tarihler ve antolojiler yazmışlardı.

Macarlar, Semendire'yi bırakması için Đurađ'a yoğun baskı yaptı ve buna karşılık kendisine Macaristan'dan toprak verdi. Bu durum Osmanlılar'ın müdahalesine yol açtı. Topların kullandığı üç aylık bir kuşatmanın ardından şehir Osmanlılar tarafından alındı (16 Rebülevvel 843 / 27 Ağustos 1439). 15 Ağustos 1444'te Haçlı ordularının tehdidi altındaki II. Murad, Đurađ ile barış yaptı; ona yirmi dört önemli kalesiyle birlikte Semendire'yi ve işgal altındaki diğer Sırp topraklarını geri verdi. Buna karşılık Sırp despotu Osmanlı vasalı olmayı ve vergi vermeyi kabul etti. Sırbistan Eylül-Kasım 1444 arasında Haçlılar'ın Varna seferi sırasında da tarafsız kaldı ve II. Murad'ın 1451'de ölümüne kadar barış içinde varlığını sürdürdü. 857'de (1453) İstanbul'un fethinden sonra Fâtih Sultan Mehmed, Sırbistan'ın bu parçasını yeniden fethederek kuzey sınırını güvence altına almak istedi. 858'de (1454) 20.000 kişilik bir ordu ile saldırıya geçti ve güçlü Ostroviç (Sivrihisar) Kalesi'ni ele geçirdi, Semendire'yi kuşattı, fakat alamadı. Ele geçirilen esirlerin bir kısmı yeni Osmanlı başşehri İstanbul etrafındaki meskûn olmayan alanlara yerleştirildi.

860 (1456) yılında başarısız Belgrad kuşatması sırasında Semendire muhasara altına alındıysa da zaptedilemedi. Aralık 1456'da Đurađ'ın ve iki yıl sonra yerine geçen oğlu Lazar'ın ölümü üzerine Semendire, Macaristan yanlısı ve Türk yanlısı olmak üzere iki parçaya ayrıldı. Osmanlılar 862 (1458) ilkbaharında Bela Stena, Resava, Vişevac ve Žrnov (Avala) kalelerini aldılar, fakat o sıralarda Bosnalılar'ın elinde olan Semendire ve yakınındaki birkaç kaleye hâkim olmadılar. Bizanslı tarihçi Chalkokondylas, Katolik Bosnalılar ile anlaşma-